

جهان‌شمس

پنجشنبه ۱۶ فروردین ۱۴۰۳
شماره ۴۱۰۶

www.fdn.ir

FARHIKHTEGANDAILY

دشمن

جهان‌شمس

دشمن

دشمن

دشمن

دشمن

دشمن

دشمن

انتخابات محلی ترکیه و شکست حزب عدالت و توسعه چه پیامدهایی دارد؟

دوست و دشمن علیه اردوغان

رجب طیب اردوغان

در سطح ملی شده است. این موضوع را از مشکلات مخالفان در دسترسی به نامزدهای مناسب برای رقابت با اردوغان در انتخابات‌های ریاست جمهوری می‌توان دید. با این حال در سطوح محلی مخالفان به نامزدهای مناسب دسترسی دارند.

۵. برای نخستین بار در ۲۰ سال گذشته، پایین‌ترین میزان مشارکت مردم ترکیه در انتخابات ثبت شد و ۷۸ درصد از واجدان شرایط رای دادن پای صندوق‌های رای رفتند. احتمالاًبیشتر کسانی که در این دوره با صندوق رای قهر کردند از حامیان عدالت و توسعه بوده‌اند.

پیامدهای انتخابات

انتخابات روز یکشنبه پیامدهایی بر آینده ترکیه دارد که مورد بررسی قرار گرفته‌اند.

۱. انتخابات ۲۰۲۴ شهرداری‌هایک آزمون برای اردوغان بود که آیا می‌تواند شهرهایی که در انتخابات گذشته از دست داد را پس بگیرد؟ او نه‌تنها موفق به جبران گذشته نشد بلکه اوضاع بدتر از سال ۲۰۱۹ شد. این تحول باعث تثبیت جایگاه مخالفان اردوغان در ساختارهای سیاسی ترکیه شده است. آنتیا تپش از این اغلب به شکل آشفته‌ای به دنبال شکست عدالت و توسعه بودند اما در سال‌های اخیر روند موفقیت‌های خود را تثبیت کرده‌اند.

۲. تثبیت جایگاه مخالفان که همراه با موفقیت و تحمیل شکست به عدالت و توسعه صورت گرفت می‌تواند باعث جوهرت شدن مخالفان و امیدواریشان برای شکست اردوغان در انتخابات آتی پارلمان و ریاست جمهوری شود.

اعتراضات داخلی علیه دولت نتانیاھو بار دیگر شدت گرفته است

تشنه به خون نخست‌وزیر

معترضان چه می‌خواهند؟

گذر کرده و خانه نتانیاھو در قدس اشغالی را محاصره کردند. با شکسته شدن حصار خانه نخست‌وزیر، پلیس رژیم صهیونیستی هم در واکنش به این اقدام پنج نفر را بازداشت کرد. اتفاقاتی که در قدس و تل‌آویو در حال وقوع است انگشت اتهام را به سمت شاپاک برده و اغلب اعضای کابینه مقصر نامنی حوالی خانه نخست‌وزیر را شاپاک می‌دانند. «ایتامار بن گویر» وزیر امنیت داخلی رژیم صهیونیستی هجوم هزاران صهیونیست به اطراف منزل نتانیاھو و چشم‌پوشی سرویس شاپاک از این اتفاق را «غیرقابل قبول» دانست و ادعا کرد که در هفته گذشته درخصوص امنیت خانه نتانیاھو به شاپاک هشدار داده بود اما شاپاک وجود هرگونه خطر را رد کرده بودند.

این تحولات نشان دهنده دشوار شدن استفاده از نیروهای امنیتی برای مهار اعتراضات است. از یک سو تظاهرکنندگان پس از چند مواجهه سخت با پلیس از نسبت به خشن‌شدن تحركات خود هشدار داده و به بروز جنگ داخلی تهدید کرده‌اند و از سوی دیگر نهادهای امنیتی نیز با وجود عمل به دستورات به لحاظ مشی سیاسی خواران سرکوب معترضان نبوده و به همین دلیل مورد ظن اعضای کابینه قرار برده. در لحاظ برگزاری جلسات اقماعی شرایط بغرنج اسرا و خانواده‌هایشان مانع از اتکا به این موضوع در درازمدت می‌شود. کشته شدن اسرا در حملات رژیم عوامل دیگری در بی‌تابی خانواده آنهاست. از سوی دیگر دولت می‌کوشد این روایت را در جامعه صهیونیست‌ها رواج دهد که آزادسازی اسرا با مذاکره به معنای شکست رژیم خواهد بود. نتانیاھو امیدوار است با ترویج این روایت از فراگیری اعتراض خانواده اسرا به وسیله ابراز همدردی جامعه با آنها جلوگیری کند.

نسبت اعتراضات با صندوق‌های رای و سیاست خارجی

نتانیاھو پیش از آنکه مورد عمل جراحی قرار گیرد، در یک کنفرانس مطبوعاتی اعلام کرد کسانی که گمان می‌کنند کاری از دست نخست‌وزیر بر نمی‌آید، «اشتباه می‌کنند.» او مساله استعفاي خود را کاملاًرد کرد و درخصوص انتخابات تاکید

کرد کرده و خانه نتانیاھو در قدس اشغالی را محاصره کردند. با شکسته شدن حصار خانه نخست‌وزیر، پلیس رژیم صهیونیستی هم در واکنش به این اقدام پنج نفر را بازداشت کرد. اتفاقاتی که در قدس و تل‌آویو در حال وقوع است انگشت اتهام را به سمت شاپاک برده و اغلب اعضای کابینه مقصر نامنی حوالی خانه نخست‌وزیر را شاپاک می‌دانند. «ایتامار بن گویر» وزیر امنیت داخلی رژیم صهیونیستی هجوم هزاران صهیونیست به اطراف منزل نتانیاھو و چشم‌پوشی سرویس شاپاک از این اتفاق را «غیرقابل قبول» دانست و ادعا کرد که در هفته گذشته درخصوص امنیت خانه نتانیاھو به شاپاک هشدار داده بود اما شاپاک وجود هرگونه خطر را رد کرده بودند.

این تحولات نشان دهنده دشوار شدن استفاده از نیروهای امنیتی برای مهار اعتراضات است. از یک سو تظاهرکنندگان پس از چند مواجهه سخت با پلیس از نسبت به خشن‌شدن تحركات خود هشدار داده و به بروز جنگ داخلی تهدید کرده‌اند و از سوی دیگر نهادهای امنیتی نیز با وجود عمل به دستورات به لحاظ مشی سیاسی خواران سرکوب معترضان نبوده و به همین دلیل مورد ظن اعضای کابینه قرار برده. در لحاظ برگزاری جلسات اقماعی شرایط بغرنج اسرا و خانواده‌هایشان مانع از اتکا به این موضوع در درازمدت می‌شود. کشته شدن اسرا در حملات رژیم عوامل دیگری در بی‌تابی خانواده آنهاست. از سوی دیگر دولت می‌کوشد این روایت را در جامعه صهیونیست‌ها رواج دهد که آزادسازی اسرا با مذاکره به معنای شکست رژیم خواهد بود. نتانیاھو امیدوار است با ترویج این روایت از فراگیری اعتراض خانواده اسرا به وسیله ابراز همدردی جامعه با آنها جلوگیری کند.

نسبت اعتراضات با صندوق‌های رای و سیاست خارجی

نتانیاھو پیش از آنکه مورد عمل جراحی قرار گیرد، در یک کنفرانس مطبوعاتی اعلام کرد کسانی که گمان می‌کنند کاری از دست نخست‌وزیر بر نمی‌آید، «اشتباه می‌کنند.» او مساله استعفاي خود را کاملاًرد کرد و درخصوص انتخابات تاکید کرد کرده و خانه نتانیاھو در قدس اشغالی را محاصره کردند. با شکسته شدن حصار خانه نخست‌وزیر، پلیس رژیم صهیونیستی هم در واکنش به این اقدام پنج نفر را بازداشت کرد. اتفاقاتی که در قدس و تل‌آویو در حال وقوع است انگشت اتهام را به سمت شاپاک برده و اغلب اعضای کابینه مقصر نامنی حوالی خانه نخست‌وزیر را شاپاک می‌دانند. «ایتامار بن گویر» وزیر امنیت داخلی رژیم صهیونیستی هجوم هزاران صهیونیست به اطراف منزل نتانیاھو و چشم‌پوشی سرویس شاپاک از این اتفاق را «غیرقابل قبول» دانست و ادعا کرد که در هفته گذشته درخصوص امنیت خانه نتانیاھو به شاپاک هشدار داده بود اما شاپاک وجود هرگونه خطر را رد کرده بودند.

این تحولات نشان دهنده دشوار شدن استفاده از نیروهای امنیتی برای مهار اعتراضات است. از یک سو تظاهرکنندگان پس از چند مواجهه سخت با پلیس از نسبت به خشن‌شدن تحركات خود هشدار داده و به بروز جنگ داخلی تهدید کرده‌اند و از سوی دیگر نهادهای امنیتی نیز با وجود عمل به دستورات به لحاظ مشی سیاسی خواران سرکوب معترضان نبوده و به همین دلیل مورد ظن اعضای کابینه قرار برده. در لحاظ برگزاری جلسات اقماعی شرایط بغرنج اسرا و خانواده‌هایشان مانع از اتکا به این موضوع در درازمدت می‌شود. کشته شدن اسرا در حملات رژیم عوامل دیگری در بی‌تابی خانواده آنهاست. از سوی دیگر دولت می‌کوشد این روایت را در جامعه صهیونیست‌ها رواج دهد که آزادسازی اسرا با مذاکره به معنای شکست رژیم خواهد بود. نتانیاھو امیدوار است با ترویج این روایت از فراگیری اعتراض خانواده اسرا به وسیله ابراز همدردی جامعه با آنها جلوگیری کند.

رجب طیب اردوغان

صحبت کرده و گفته بود اشتباهات اردوغان باعث افزایش گرایش به حزب رفاه نو شده است. فرزند مرحوم نجم‌الدین اربکان گفته به همین دلیل، از جمع ۳۰۰ هزار نفر عضو رسمی حزب وی، دست‌کم ۲۰۰ هزار نفر شهروندانی هستند که از حزب عدالت و توسعه جدا شده و به حزب «دوباره رفاه» پیوسته‌اند.

تاثیر جنگ غزه

اقتدار محافظه‌کار جامعه ترکیه از اردوغان به دلیل حمایت ناکافی از مردم فلسطین طی جنگ طوفان الاقصی خشمگینند. به عقید کارشناسان افزایش حمایت‌های مردمی از حزب اسلام‌گرای «رفاه‌نوین» که مواضع آشکارتری علیه رژیم صهیونیستی اتخاذ کرده ناشی از مواضع سست اردوغان علیه تل‌آویو بوده است. اگر اردوغان کارنامه خوبی از خود در جنگ غزه باقی نگذارند، ضمن از دست دادن اهرم فلسطین که در منطقه با خشم ادامه دارد بخش‌های قابل‌توجه‌تری از اقتدار محافظه‌کار کسورش نیز مواجه خواهد شد. از نظر تحلیل‌گران، نتایج به‌دست‌آمده بسیار بدتر از نظرسنجی‌هایی بوده که تاثیر مشکلات اقتصادی و جنگ غزه را بر انتخابات دز نظر گرفته بودند.

کردها

کردها اقلیتی قابل‌توجه در ترکیه‌اند به‌گونه‌ای که براساس برخی از تخمین‌ها جمعیت آنها فاصله کمی از ترک‌ها دارد. با این حال به لحاظ سیاسی و از نظر انسجام آنها قدرت کمتری در ترکیه دارند. در انتخابات اخیر کردها با وجود برجسته‌تر شدن فعالیت‌هایشان طی چند سال اخیر در منطقه، افول قابل‌توجهی داشتند. در ادامه به بررسی وضعیت کردها پرداخته شده است.

- آرای حزب دم به عنوان بازی سیاسی پ. ک. ک از ۱۰ درصد به ۶ درصد کاهش یافت. این کاهش می‌تواند یکی از دلایل سناریوسازی این جریان برای به آشوب کشیدن وان از طریق اظهارات نامزد پیروز حزب دم باشد. در انتخابات شهر وان، «عبدالله زیدان» شهردار منتخب این شهر از حزب برابری و دموکراسی خلق در جریان سخنرانی در مراسم پیروزی در اقدامی عجیب جمله‌ای چالش‌برانگیز به زبان آورده و از پ. ک. ک حمایت کرد. به دنبال این اقدام وی رد صلاحیت و توسط پلیس بازداشت شد. به جای وی نیز نامزد حزب عدالت و توسعه به شهرداری وان رسید.
- بخشی از جریان‌ات کرد در حال تبدیل کردن قضیه کردی به یک معضل بزرگ در و برای غرب آسیا هستند. آنها در تعدادی از کشورهای منطقه آشوب ایجاد کرده و در کشورهای غربی نیز آتش‌پار اقداماتی ضدولت‌های غرب آسیا هستند. نتیجه این تحولات نه تشکیل کردستان بوده و نه بهبود جایگاه کردها بلکه در روندی کلی باعث ضربه‌به‌پذیری و فشارهای سنگین به آنها شده است. تبدیل کردن صحنه انتخابات از ملی‌ترکیه به زد و خورد یک نمونه از سیاست برخی گروه‌های کردی برای ارتزاق از آشوب و بی‌ثباتی است.
- با توجه به ملی‌گرایی شدید ترک‌ها و کردها در ترکیه، ادغام این جوامع هنوز با دشواری روبه‌روست هرچند در مطرحی این موضوع صورت گرفته است.
- با توجه به سیاست‌های منفی ترکیه علیه بازیگران منطقه‌ای و بین‌المللی، کردها به عنوان اهرم مؤثر علیه دولت مرکزی این کشور همواره دارای پشتیبانان مهم و قدرتمند خواهند بود‌اند.

دشمن

کرد که «آخرین چیزی که باید به آن فکر کنیم انتخابات است؛ چراکه وحدت ما را می‌شکند و ما آلان به وحدت نیاز داریم.» در ماه ژانویه یک نظرسنجی توسط موسسه دموکراسی اسرائیل انجام شد، این نظرسنجی نشان می‌داد که تنها ۱۵ درصد از اسرائیلی‌های می‌خواهند نتانیاھو پس از اتمام جنگ غزه، جایگاه خود را حفظ کند و ۲۳ درصد از پاسخ‌دهندگان گفتند ترجیح می‌دهند وزیر دفاع سابق و یکی از اعضای کابینه جنگ، «بنی گانتز» نخست‌وزیر شود. نظرسنجی اخیر کانال ۱۳ اسرائیل نیز نشان می‌دهد که اگر در حال حاضر انتخابات برگزار شود، حزب وحدت ملی گانتس ۳۹ کرسی در کنست به دست خواهد آورد و این در حالی است که حزب لیگود نتانیاھو تنها ۱۷ کرسی دارد. نظرسنجی‌ها و اتفاقات در حال وقوع در خیابان‌های قدس و تل‌آویو نشان از وضعیت آشفته‌ای دارد که این روزها رژیم صهیونیستی به آن دچار شده است. از جانب دیگر با وجود چندصدایی و تفرقه‌ای که میان اعضای کابینه با شهرک‌نشینان صهیونیستی با رژیم وجود دارد، رژیم دست به اقدامات بیرون‌مرزی در حوزه سیاست خارجی زده است. شاید بتوان محله روز دوشنبه اسرائیل به امکان دیپلماتیک ایران در دمشق را نیز در این قالب تحلیل کرد. همیشه یکی از مسیرهای پیش‌روی دولت‌ها تخلیه و انتقال بحران‌های داخلی به حوزه سیاست خارجی بوده است. حمله روز دوشنبه می‌تواند شاهدهی بر این مدعا باشد که اسرائیل به دنبال جلوگیری از تعمیق شکاف‌های اجتماعی و سیاسی در دون رژیم با انتقال بحران به بیرون از محیط سرزمین‌های اشغالی و پررنگ کردن دیگری با دشمن خارجی است. رژیم می‌خواهد به افکار عمومی اثبات کند با وجود پیوسته نخست‌وزیر، عدم انسجام اعضای کابینه و اعتراضات گسترده و پراکنده‌ای که در خیابان‌ها شاهدش است، ایجاد جنگ‌های خارجی و چرخش به سمت سیاست خارجی کمکی برای دولت‌هایی است که در سیاست داخلی تضعیف شده‌اند. این اقدام موجب می‌شود تا از این طریق بتوان انسجام داخلی ایجاد کرد و اعضای کابینه و مردم را متحد کرد یا حداقل مانع از بروز اختلافات و شکاف‌های جدی شد.

اردوغان پس از ۱۲ سال

به عراق می‌رود

منابع ترکیه‌ای از سفر رئیس‌جمهور این کشور به عراق پس از ۱۲ سال خبر دادند. به گزارش مهر به نقل از روسیا الیوم، منابع ترکیه‌ای اعلام کردند رجب طیب اردوغان، رئیس‌جمهوری ترکیه ۲۲ آوریل جاری برای اولین بار پس از ۱۲ سال به عراق می‌رود. این منابع افزودند مقامات این سفر طی هفته‌های گذشته انجام شده و قرار است که اردوغان در جریان سفر به عراق تفاهتنامه‌هایی ازجمله در زمینه مبارزه با تروریسم به امضا برساند. همچنین قرار است که اردوغان در ماه می به آمریکا سفر کرده و در نهم ماه می با جو بایدن، رئیس‌جمهوری آمریکا دیدار کند. در ماه می همچنین به گزارش رسانه‌های ترکیه‌ای عبدالفتاح السیسی، رئیس‌جمهور مصر و نیز نخست‌وزیر یونان به ترکیه سفر کرده و یا اردوغان دیدار خواهند کرد.